

ממ:

עין משפט
גו מצוה

גו א מיי פייב סה'ל
שכרות ה' ח סמג
עשן פא טושי'ם ח'מ ס'
ללא ספיק ב'
גו ב מיי פייב סה'ל
מכירה ה' ו עשין
מ'מ'מ סמג עשין פג
טושי'ם ח'מ ס' קלח ספיק
ה'
גו ג ד מיי פייב סמג סס
טושי'ם ח'מ ס' רד
ספיק ב'
גו ד מיי פייב סה'ל
ג ס סמג עשין פג
טושי'ם ח'מ ס' רמ ספיק
ג טו'
ס ו מיי פייב סה'ל
טושי'ם סס ספיק ג'
מא ו מיי פייב סה'ל
ועי' גמ'ת וולמס
משה טושי'ם סס עשין ג'
סב ט מיי פייב סה'ל
טושי'ם סס עשין ג'
ג טושי'ם ח'מ ס' ר'
טושי'ם ח'מ ס' ר'
טושי'ם ח'מ ס' ר'

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

מסורת הש"ס

(6) [ערוכה מ. ושיג],
(7) [מכילתא וכו' מיהו],
(8) [על דף מ: ושיג],
(9) [לעיל מ: ס] [ולקמן
מ. א.] (1) [ג' ר"ח ואל"ש
ומ"ת ושלמלת בר כהנא],
(2) [ולקמן מ: ג. ט.] (3) [כ"ה
דל. ט] (4) [דף ג. ט. א.].

הנהגות הב"ח

(6) [בשנה ואמר לטס
כל היום: (3) ור"ש: ד"ה
מושכרת וכו' ופלוני על
מוכר הוא. ג' עין לקמן
דף ק"ב מוקי לה דוקא
באלו דמשכיר ומוכר דלמו
מעלתא ועי' פ:].

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ש"ס וכו'
ויהיה דלשחוק סתות
לבקח. עין תפשי' מהרי"ר
(גמ' לוי פ' א:).

מוסף רש"י

שמא יאמר לו. המקל
מעות נשפרו חזק
בעליה. וי' ממנו ליה
דליקא לטעמא לאליליהו,
סבך כל בשמי'תא אפסד
ולא כוללן אפסד. לטס
אוקמיהו גמ'תא ליהוה
הפך השמי'תא עליו והפך
לחורו אס נתיקרו. ללימס
נפשי' לאליליהו ומשוי'
כו. ועי' ערוכה פא
ולעיל מ: אכל סמג מוקף
ממיה ליה למיהו וחזרו
ג. בדרך שתיקנו
מישיב במוכרין. לחור
ב המוכר כל זמן שלא
משן הלקח, כך תיקנו
מישיב בלקוחות. לחור
ב בשלל אמה תקנה
עלמה דשמי'תא ספיק. דלל
סכך כ מוקמת לחור גמי
בכחות לוקח סכך נפשיה
למוכר וטעמא וולמל סמג
יבא הלקח עליקא ואל
יאמר חזרו ב' ועי' מ:.
לא שני. כד שיראה.
אלא לוקח. שמקני כדו
ויכול להחליט. אבל
מוכר לעולם חזרו.
שאלן כדו מה להרשות
ולתן ליה מוכר כהנא
עד שיראה עלית לחזרת
בדמותה נמכרת דמי'ת
יקרטי. הלכך לעולם חזרו
אס לא נתיקרו עליתו
בימי'ת (לפסו א:).

בכדי שיראה לתגר או לקרובו. וא"ת א"כ נמת דברך לשיעורים
דפעמים סהס רמוקיס ממנו ופעמים סהס קרוניס וי"ל דלעולם יש
שיעור אחד לפי מה שזמני רוב פעמים שיוכל להראות לתגר או לקרובו
ואס סהס קרוניס או רמוקיס בשביל כך לא ימת לו סהות לא פחות
ולא יותר: **שנתות** מעות נמי
שנינו. אפילו למאן דלמך שמות מעות
נראה יותר לילך דלמך שמות מקח
שהאונאה והטעות תליה צמקה אכל
מעות זין אונאה וטעות תליה צמס
שאין לזיכין שומא: **שוי** המשא
בשיטא בטוי' מקח הוי. וא"ת מנא לן
הא לזמנא הא הוי נמי שמות מקח דהוי
שמות מלכך ויש לומר דמסתמא אית
לן למחל נטר שמות שזה המקח
שהאונאה והטעות תליה בו ועוד
דכשתאנה מוכר לא תמלא שמות
מלכך דשוי שיתא צממסא היינו שמות
מלגיו: **ש"מ** שנות מעות נמי
שנינו. וא"ת אס כן מאי שמות למקח
דקמני ממתימן וי"ל דמפרש היינו
אונאה שמות שניה צמקה: **ומימה**
דלשחוק משמות למקח:
תנן הורה רבי שרפון ב"ה.
מימה מה הוסיף בהקשות
מסיפא ממה שהקשה כבר נבישא:
א

רבינו הנאל

פ"סמא ר' שמעון אמר
כל ששכפך בידו ידו על
העליונה. תניא ר' שמעון
אמר אימתי בוסן ששכפך
ופירות ביד מוכר אבל
כסף ביד מוכר ופירות ביד
לוקח. לא בידו משא אלא
ברשותו כגון שהיה עליית
לוקח מושכרת למוכר
ואס לו מוכרו לן הפירות
שיש לו בעלייתו וקבל
המעות כיון שהפירות
ברשות הלוקח קנה ואין
המוכר יכול לחזור בו וכו'.
ההוא דיהי' זווי איתמר
דשוי דקא בעי למיכסא
רבי פוקח ורפילא פי עובי
סכוביס אבא. אמר ליה
אחריו ל' זווי לא בעמא
חמיא אמר ליה רב חסדא
ללוקח אי תהדר בו א'
קביל עלו מי שפרע דהוא
לא משכח דברך שתיקנו
מישיב במוכרין כך תיקנו
מישיב בלקוחות. כשם
שהמוכר חזרו כך לוקח
חזרו: **מתני'** האונאה ד'
כסף מכדי כסף לסלע
שמות לוקח. איתמר ר'
כדנא אמר שותה סמג
שנינו ולא שותה מעות.
ושמאל אמר שותה מעות
ובין הרין לשותה מעות
שוקא וה' ובין זה אונאה
היא. וי"ל עלמא שוקא
בה' ושוקא ב' כיון דבבד
סמג אולינן אונאה היא. כי
פליגי שוקא ה' בו שוקא
בו לרב שוקא ה' בו ביטול
מקח הוא דהא חומשא
דמקח הוא ושוקא ד' בו
כיון דפטר משותה (הוא)
מחילה היא. ושמואל אמר
לא הוי ביטול מקח
אלא אם מכר שוקא ד'
בבא לרבבי המעות
ובין לבבי המקח יתר
משותה הוא זהו פירוש
משני צדין. וכן שוקא ד'
בה' הוא פטר (משותה)
משני צדין ולפיכך הויה
מחילה ומקסינן ממתני'
הא האונאה ד' כסף מכדי
כסף לסלע שותה מעות
כדי לאו דובין שיהי'
מכר שוקא ה' בו שוקא
שותה מעות נמי שנינו.
ומיכר רב כדנא לא כדנא
דובין שוקא כיד (בבא)
שוקא ה' בו והוא
בכ"ה) שוקא ר' בו והוא

אמרי ליה לא אמר לי ליהוה הנך זווי בפקרין
גבך דהא חשבה לי אמרי ליה הא ביתא קמך
אותביניהו בביתא ואיגנוב אתא לקמיה דרבא
אמר ליה כל הא ביתא קמך לא מיבעיא שומר
שכר דלא הוי אלא "אפילו שומר חנם נמי לא
הוי אמרי ליה והא אמרו (ליה) רבנן לרבא
איבעי ליה לקבולי עליה מי שפרע ואמר לי
א"ל אס דברים מעולם: רבי שמעון ואמר כל
שהכסף בידו ידו על העליונה וכו': תניא
אמר ר"ש אימתי בומן שהכסף והפירות
ביד מוכר אבל כסף ביד מוכר ופירות ביד
לוקח אינו יכול לחזור בו מפני שכספו בידו
בידו ביד מוכר הוא אלא מפני שדמי כספו
בידו פשיטא אמר רבא הכא כמאי עסקינן
בכנון שריותה עלייה של לוקח מושכרת ביד
מוכר טעמא מאי בתיקונו רבנן משיבה גזירה
שמא יאמר לו נשרפו חיטיך בעלייה הכא
ברשותיה דלוקח נינהו אי נפלה דליקא באונס
איהו טרח ומייתי לה יהוהא גברא דיהיב זווי
למוכר אס בעי למנסכי' רבי פרוק רופילא אמר ליה הב לי
זווי לא בעינא חמרא אתא לקמיה דרב חסדא אמר ליה ב"כדרך שתיקנו
מישיב במוכרין כך תיקנו מישיב בלקוחות: **מתני'** האונאה ארבעה
כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע שותה למקח יעד מתי מותר להחזיר
עד כדי שיראה לתגר או לקרובו הורה רבי שרפון ב"ה האונאה
שמונה כסף מעשרים וארבע כסף לסלע שתיש למקח ושמתו תגרי לוד
(6) אמר להם כל היום מותר לחזור אמרו לו יניח לנו רבי שרפון במקמינו
וחזרו לדברי חכמים: **גמ'** איתמר רב "אמר שותה מקח שנינו ושמואל אמר
ישותה מעות נמי שנינו שוי שיתא בחמשא שוי שיתא בשבעה כולי עלמא
לא פליגי דבתר מקח אולינן ואונאה הויה כי פליגי שוי חמשא בשיטא ושוי
שבעה בשיטא לשמואל דאמר בתר מעות אולינן ואידי ואידי אונאה הוי לרב
דאמר בתר מקח אולינן שוי חמשא בשיטא ביטול מקח הויה שוי שבעה
בשיטא מחילה הויה ושמואל אמר כי אמרינן מחילה וביטול מקח ה"היא
דליכא שותה משני צדידים אבל היכא דאיכא שותה מצד אחד אונאה הויה
בתן האונאה ד' כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע שותה למקח מאי לאו
דובין שוי עשרים בעשרין וארבעה ושמע מינה שותה מעות נמי שנינו
לא דובין שוי עשרים וארבעה בעשרים מי נתאנה מוכר אימא סיפא עד
מתי מותר להחזיר בכדי שיראה לתגר או לקרובו ואמר רב נחמן "לא שנו
אלא לוקח אבל מוכר לעולם חזרו אלא דובין שוי עשרים וארבעה בעשרין
ותמניא תנן הורה רבי שרפון ב"ה האונאה שמונה כסף מעשרים וארבעה
כסף לסלע שתיש למקח מאי לאו דובין שוי שיתסרי בעשרים וארבעה וש"מ
שליש מעות נמי שנינו לא דובין שוי עשרים וארבעה בשיתסר מי נתאנה
מוכר אימא סיפא אמר להם כל היום מותר לחזור וא"ר נחמן לא שנו אלא לוקח
אבל מוכר לעולם חזרו אלא דובין שוי כ"ד בתלתין ותרין תניא כוותיה דשמואל
מי שהוטל עליו ידו על העליונה כיצד מוכר לו שוקא ה' בו' מי נתאנה לוקח
יד לוקח על העליונה רצה אומר תן לי מעותי או תן לי מה שאוניתינו מכר לו
שוקא

אונאה בין ללד מעות בין ללד שוי של חפץ יש סס אונאה ואין כאן לא מחילה ולא ביטול מקח. והשתא מפרש פלוגמיהו: שוי שיסא
במשא. ונתאנה מוכר או שוי שיתא בשבעה ונתאנה לוקח: כולי עלמא. בין לרב בין לשמואל אונאה הוא דהא שמוה היא ללד מקח
ושמואל שותה מעות נמי קאלמר וכל שכן שותה מקח: כי פליגי שוי חמשא בשיטא. ונתאנה לוקח כוח שהיא חומש למקח יותר משותה
הוא זה אכל אכל מעות שמתן שמוה הוא. אי נמי שוי שבעה בשיטא ונתאנה מוכר כוח לבני מקח זין כאן שמות אלא שיעי'ת
ופחות משמות היא ולגבי מעות הוי שמות: אידי ואידי. בין שוי שבעה בשיטא בין שוי חמשא בשיטא: משני צדין. באחד משני צדין:
מאי לאו דובין שוי עשרים בעשרים וארבע. ונתאנה לוקח דהוה ליה חומש לבני מקח ארבעה הוי חומש של עשרים וקרי ליה אונאה
ולא קרי ליה ביטול מקח: לא דובין שוי עשרים וארבע בעשרים. דהוה ליה שותה למקח: ופירקין ומי נפאכס מוכר. בתמיה: לא שנו.
דכדי שיראה ומו לא אלא לוקח: אכל אס נפאכס מוכר לעולם מוכר חזרו. ולקמני' מפ' טעמא: אלא דובין כו'. דהוה ליה שותה
למקח ונתאנה לוקח: טניא כוויסא דשמואל. דבין שמות מקח בין שמות מעות: מי שפוטל עליו. מי שהאונאה עליו מי שנתאנה:
שוקא

אונאה בין ללד מעות בין ללד שוי של חפץ יש סס אונאה ואין כאן לא מחילה ולא ביטול מקח. והשתא מפרש פלוגמיהו: שוי שיסא
במשא. ונתאנה מוכר או שוי שיתא בשבעה ונתאנה לוקח: כולי עלמא. בין לרב בין לשמואל אונאה הוא דהא שמוה היא ללד מקח
ושמואל שותה מעות נמי קאלמר וכל שכן שותה מקח: כי פליגי שוי חמשא בשיטא. ונתאנה לוקח כוח שהיא חומש למקח יותר משותה
הוא זה אכל אכל מעות שמתן שמוה הוא. אי נמי שוי שבעה בשיטא ונתאנה מוכר כוח לבני מקח זין כאן שמות אלא שיעי'ת
ופחות משמות היא ולגבי מעות הוי שמות: אידי ואידי. בין שוי שבעה בשיטא בין שוי חמשא בשיטא: משני צדין. באחד משני צדין:
מאי לאו דובין שוי עשרים בעשרים וארבע. ונתאנה לוקח דהוה ליה חומש לבני מקח ארבעה הוי חומש של עשרים וקרי ליה אונאה
ולא קרי ליה ביטול מקח: לא דובין שוי עשרים וארבע בעשרים. דהוה ליה שותה למקח: ופירקין ומי נפאכס מוכר. בתמיה: לא שנו.
דכדי שיראה ומו לא אלא לוקח: אכל אס נפאכס מוכר לעולם מוכר חזרו. ולקמני' מפ' טעמא: אלא דובין כו'. דהוה ליה שותה
למקח ונתאנה לוקח: טניא כוויסא דשמואל. דבין שמות מקח בין שמות מעות: מי שפוטל עליו. מי שהאונאה עליו מי שנתאנה:
שוקא

אמר לו תן לי מעותי. או תן לי מה שאוניתינו מכר לו שוקא ה' בו שוקא ה' בו והוא בכ"ה) שוקא ר' בו והוא

(6) י"ב המכיר והרין נחמיוס לאן כסמו לא רכטי וי"ל דכדנא נרץ לקבל מי שפטי ויבא כ"י ר"ר ואלא דמעת החסין לעיל דף מ' פ"ב ד"ה ו' פ"ב: